

مکتبہ اسلامیہ

۱۸ نجی سنہ

سنہ ۱۳۱۶

جزو، عدد : ۸۰

ناپوليونك خصوصيتى

[مابعد عن جزؤ ٦١]

٦ ايلول : ساقز قونسولوسلغى منحل . فقط سن كیده جگم ير آطه اولسون ديورسك، او حالده بلكه ايتالياده دها ايو برير بولنه بيلور .

بن پارسده قاله جنم ؛ اوده بالخاصه سنك ايشلرك ايچوندر . حرمكه مکتوب يازيورم . لويدين ده پك ممنونم . كندوسندن انتظار ايتديكم هر نه ايسه اجراده قصورى يوق . سن بيلورسك كه بن متعلقاته يرانقله متلذزم . اگراميدلرم ده، هر تشبثمه بگا يار اولان طالع اقتضاسنجه بوشه چيقماز ايسه، جمله كزى مسعود و حصول آرزو كزله ممنون ايلرم .

اشبو مكاتيب فقراتى مطالعه سندن آ كلاشيلوركه ناپوليون، اقربا و متعلقاتندن كيمسهي صحيفه خاطرندن بر آن چيقار مامشدر [ژوزهف] ه محبت [لوسين] ايله [ژهروم] ه صحابت [لوى] نك سى و غيرتندن بر بابا قدر شادى و مسرت گوسترمش ؛ و واقعا بو مکتوبلرده والده سيله همشيره لرينه عائد چوق برشى يوق ايسه ده ، اوده قيد سزلقدن نشأت ايتيوب، بلكه ژوزهفك داماد اولديغى [قلارى] عائله سنك حال ووقتى يولنده بولمى سندن طولايى والده و همشيره لرينك اقوراده ييوب ايچهرك ضرورتدن قورتلرندن منبعث بولمى شدر .

بوصره ده ناپوليون طرفندن برادري ژوزهفه يازلمش ١٨ تموز ١٧٩٥ تاريخلى بر مکتوب، نفاق و شقاق سنه سى دينمكه لايق اولان بوسنه ظرفنده ينه پارس ايچنده نه گي اكلنجلر، مسرفلكلر وقوعه گلديگنى خلاصه افاده ايلديگندن غرا تى جهتيه آتى به نقل اولدى :

« اتمک قحطی دوام ایدیور. هوالر موسمه گوره دگل؛ هم صفوق، هم رطوبتلی. بوده حصادی تاخره دوشیریور. بر لیرا (۷۵۰) فرانغه چیقدی. (۱) »

« ذوق واسراف حیرت ویره جک صورتده ایلرولور. »

« دون ینه اسکی بر آفریس منفعتیه اوله رق اوپراده (Phèdre) اویونی اویناندی. فیاتلر اوچ قات تزید ایدلیدیگی حالده ایگنه آتسهک یره دوشمز درجه غلبهک واردی. خالق کتبخانه لری زیارته، تاریخ، کیا علم هیئت، علم نباتات درس لرینی دیکلمگه جان آتیور. گویا که حیاتی طابیلندیره جق نه وارسه هپسی بومملکتده تجمع ایتمش ! هر زریه گیتسهک مطابقا اورداده بر چوق قادین گوریرسک. اکلنجه ده قادین، اویونده قادین، گزمه ده قادین ... »

« انسانک فصل بر موقع عال العال احراز ایتدیگی تعین و تقدیر ایتسی ایچون پارسده آتی آی اقامتی کافی ووافیدر. »

ناپولیون فرانسهک اوزمانکی حال کشمکش ایشمالی ایچنده نه یاپه جغنی، نه ایده. جگنی بیله میورمش. هر مکتوب بنده بو حالدن شکایت ایتمش؛ اوصردده خدمت سلطنت. سنیدیه طوپیجی جنرال لگیله دخول ایتکده عقلندن کچدیگی برادری ژوزد فیه یازدیغی ۲۵ آگستوس سنه ۱۷۹۵ تاریخی مکتوبندن میدانه چیقار. »

ناپولیونک طائفه نسایه اولان میلندن یوقاروده بحث ایتمش ایدک بومیل برگنج گوکلنک طبیعی اولان میلندن عبارت ايسده ناپولیونده بو امل تأهل جهته منعطف ایدی. (بوریین Bourienne) ک قولنجه مشار الیه مارسیلیاده زنگین بر تاجر قزی اولان مادموازل قلاری ایله تزوج ایدن برادری ژوزد فیه غبطه ایدرک دائما « شو- چاپقین ژوزد فیه نه بختیار ! » دیر ایش و برادری گبی اوده مائل سعادت حال اولمق ایچون ژوزد فک بالدیزی اوژنه ده زی ره (Eugénie Désirés) ایله تزوجیه

(۱) ۱۷۸۹ دن ۱۷۹۷ یه قدر فرانسه ده (آسینغیه) تعبیر اولنان اوراق نقدیه نک مقدار ۴۰ میلیار فرانکی تجا و قیمت اعتباریه سی ايسه اونستده تدنی ایدرک آتش ویرشده قیه ایله وزن واعطا اولمغه باشلامشدر. للطابع

طالب اولوب؛ برادرینه یازدیغی مکتوبلرک هان هپسندده قزدن بحث ایدر ایمش . ناپولیونک احوال عمومیه سنی محاکمه ایدن مؤرخیندن بعضیلری اگر مشار الیه، بر طاقم مؤلفلرک یازدقلری گئی، تا او وقتدن برو فرانسه ده بر موقع ممتاز احراز ایلک عزم حریصانه سنده بولنمش اولسه ایدی، او موقع عالی به وصولندن صکره ایدم جگی ازدواجک نه مرتبه کندوسنه نافع دوشه جگنی تأمل ایدرک مادموازل (ددزی ره) یه طالب اولمز ایدی دیرلر .

ناپولیونک بونجه ابرام و آرزوسی خلافت اوله زق مادموازل (ددزی ره) ایله تأهلی حیز حصوله گلامش . ددزی ره نک ایسه بر گون اولوب بر حکمدار ایله صندلی - حکومتده برابر و حجه کاه حکمداریده همسر اولمق طالعنده وارمش . یالکیز شوقدزکه بو حال ناپولیون ایله فرانسه ده دگل بلیکه (برنادوت Bernadotte) ایله اسوچده واقع اوله جق ایمش

ناپولیون او آراق حریه نظارتنده مستخدم ایدی؛ بو استخدامک نه صورتله حصوله گلدیگنی ایضاح ایدم :

مشار الیه برادرینه گوندردیگی مکتوبلرده حضور قلبندن بحث ایتکده ایدیسده بو دعواسی حقیقت حاله موافق دگل ایدی . چونکه ذهنأ اندیشه دن رهایاب اوله - مدینگی گئی، فقدان نقود جهتله ده ایستدیگی گئی یشایه مامقده و ذاتاً حسبنده مالک اولماسی بیچاره نک هم قلباً، هم ده قالباً بیوک بر عذاب ایچنده بولنمشنی موجب اولمقده ایدی. (دوشس دابرائتس D'abrentes) ک قولنجه ناپولیونی پارسده تفکر اته طالمش، باشنه یثوارلق اسکی بر شابقه گیمش، کاکلری فنا طرانش و ناپولیونک شهرتیه متناسب بر معروفیت قزانان او قورشونی ستریه بورونمش اولدیغی حالده گوررلر مش . اللری ضعیف، کیرلی واوزون ایدی. هیچ الیون گیمز مش و سببی صورلدقده «فضله و لزومسن بر مصرف» جوانی ویرر مش. آیاغنده کی چیزمه لرده پک عادی بر یولده اعمال ایدمش و اصلاً نه بویانمش، نه ده تمیزلنمش . بو حالده بولنان ناپولیونک شایان دقت و حقیقه موجب حیرت بر شیئی وارسه، اوده نظر ننده کی پارلاق و دودا قلدنده کی لطیف تبسم ایدی .

ظاهراً اظهار فرح و ابتسام ایدر ایدیسده درونی ینه زهراب ضجرتله دیگرگون ایدی. [مادام بوری ین] خاطر اتندن دیرکه:

« ۱۷۹۵ ده آلمانیه ایدن ایکنجی دفعه عودتمزک ایرتسی گونی ناپولیونی [پاله] (رق آیال) ده کی او طه سنده بولدق. قوجدی گورنجه صمیمانه بر صورتده قوجاقلادی. » اویدی. او گنجه تیاتروییه گیتدک. هرکس قهقهه ایله گولدیگی حالده ناپولیونک « حال سکوتی نظر دقتمی جلب ایلدی »

فی الحقیقه قالی تیاتروده ایدی اما ذهنی بشقه یرلرده جولان ایدیوردی. چونکه بو گیدیشله هر آن بسبتون چاه فلاکتیه آتلق احتمالی خاطرندن چیقارده مزیدی. تعیش اسبابی تأمیندن بر دقیقه خالی اقلیمان ناپولیون. تجربه طالع قیلندن اقله رق تجارت یولنده گیرمک استیوب [بال Bale] . بر صندوق کتاب یوللادی ایسدهده بوندهده عدم موفقیت یوز گوستردی. اشته خدمت دولت عثمانیهده دخول آرزوسنی بو آراق اظهار ایتشد. لیکن استدعاسنه مساعدده ایدلمدی.

بناء علیه هر طرفدن امید قیولری قیامغه باشلادی. زیرا نه [طولون] ده و [ایتالیا] ده احراز ایتدیگی غالبیتلردن متحصیل شهرتندن، نهده [بارا Barras] و [فررون Fréron] و [ماریت Mariette] گبی دوستلرندن برشی استفاده ایده بیلدی. (دهزی ره) اقلارینک جواب ردی بیله طالعنک عدم یاوریسنی گوستریوردی. تام بو صروده ایدی که شاهد سعادت هیچ امید ایتدیگی بر طرفدن و ذره قدر انتظار ایلدیگی بر ذاتک اوزاتدیغی دست معاونت یوزندن جلوهر اولدی. یوزاتده (بو آسی دانغلا Boissy D'Anglas) ایدی. شویله که: ۱۷۹۵ سنه میلادیه سی حزراننده حرکات عسکریه نك تنظيم و ترتیبی مأموریتنی استقلال تام شرطیه قبول ایدن موسیو دوپونته قولان Pontécoulant یالکز جنوب طرفنده اداره سی اقتضا ایدن درت اردونک اداره سی گبی نیچه معضلات اموری دوش کفایتنه آلمش ایدیسدهده ایشه هانگی نقطه دن باشلایه جغنی تعیینده عاجز قلمش و بو عجزینی بیاندن چکنمدیگی جهته بر گون احباسندن بولنان [بو آسی دانغلا] یه افاده حال ایلش ایدی. بووآسی دخی جواباً بر گون اول راست گلدیگی گنج بر جنرالدن بحث ایله

بوجنرالك ايتاليان گلش واورا احواله دائر معلومات كافيه صاحبي بولديغنه سوزندن استدلال ايلش اولديغنى وبله كندوسنك ايشنه يرايه يىلسى محتمل بولنديغنى سويلدى. بونك اوزرينه (پونته قولان) ده اوجنرالك نزيديه اعزامنى دوستندن رجا ايلدى. ايرتسى گون انسانلرك اڭ ضعيفي وَاڭ جانسزى دىنگه لايق. رنگى اوچق، خسته قياقتلى برى نردنه گلشدى. بعدالملاقاة بوغريب مخلوقك افكار مسروده سنك قياقتيله غير متناسب بولشنى آڭلامقوله، سويلدكارىنى كاغد اوزرينه قويمىنى ولايحه مى برشى قله آلمىنى تنبيه ايتدى. آرەدن برقاق گون كچدكن صكره (پونته قولان) (بوآسى) يه تصادفنده «مستحبكزى گوردم. ظاهر حالندن مجنون گي برشى، اوكون گيتدى، بردها گورونمى» ديوب (بوآسى) ده «اوبله آنكله استهزا اكلنديگكزه حكم ايتمشدر. زيرا او برلكده چاليشه جفكزى اميدايديوردى» ديمش. (پونته قولان) دخى ينه ايرتسى گون نردنه گوندرلمىنى تكرار رجا ايلش. بووقعه دخى ناپوليونك حريص شهرت وجاه بركىسه اولديغنى اثبات ايدر ايمش. ناپوليون ايسه (پونته قولان) ايله اولان ملاقاتنده موى اليك اقتدار سزلىغى و امور عسكرى ده كى فقدان معلوماتى گوروب لايحه تنظيمى تكليفنى ايسه نازكانه دفع ايدلش اولمقلايغله تفسير ايتمش و اوسبيله بردها گلوب گورونماش. الحاصل بوآسىنك ابرامى اوزرينه افكار و مطالعاتى برقاق صحيفه ده ايراد ايدرك حاضرلديغى لايحه يي پونته قولانه تسليم ايله چيقوب همان اوينه عودت ايتمش. پونته قولان لايحه يي بعدالقرايه اقتدارينه حيران قالديغى كنج جنرالى نزيديه جلب ايتك ايستدكده، او طەدن چيقدقن صكره عودت ايلديگى، جوانى آله رق ينه ايرتسى گونى ناپوليونى تكرار دعوتە مجبور اولمشدر. ناپوليون اوچنجى دفعه گلديگى وقت شفاهاً واقع اولان ايضاحاتيله دخى كندىنى طانتيرمقوله (پونته قولان) ايله آرەلرنده مشتركاً اداره امور ايتك قرارى و يرلدى. (پونته قولان) ك صحايف تاريخده مقيد اولان تدابير عسكرىه سنى ناپوليون ترتيب و تنظيم ايلديگى صرەده كندوسنك امنيه سى حقنده واقع اولان سؤاله ناپوليون طويجى آلايلرنده كى موقعه اعاده سى تميسنى اظهار و (پونته قولان) ده بوبابده صرف غيرت بى شمار ايلديسه ده (لوپورنور) Letourneur نامنده كى مأمورك

ناپولیونه اعلان غرضی حسبیلله موفقیت حاصل اوله مامشدر . مع مافیه مشارالیه
ایمپراطورلغی هنگامده (لوطورنور) ینه معامله حمیله ابراز و دیوان محاسبات
اعضالغیلله حاز شرف و امتیاز ایلشدر . (پونته قولان) کلنجه ناپولیون بو آدمک
گوستردیگی معاونت انسانیتکارانه فی فراموش ایتیه رک قونسلوس اولور اولماز آنی
(سناتور) نصب ایتیش ایسده پونته قولانک هنوز اوتوز آلتی یاشنده اولیشنی
بیان ایلسی اوزرینه شمدیلک یا بروکسلک و یا هر هانگی شهری ایسترسه اؤراسنک
شهرامانته تعیین ایدیلهر رک قرقه کلنجه کندینی سناتور اولمش ییلسنی تبشیر ایلله حقنده
گوسترمش اولدیغی ابولگی اونوتدیغنی بیلدیرمشدر .

برقاچ سنه صکره مومی الیه سناتور اولوبده پارسده اقامت ایتدیگی صررده
احباسندن بری ایچون عرض ایلدیگی کفالت یوزندن اوچ یوز بیك فراق تأدیه سنه
مجبور اولنجه، یکانه ملکی اولان اراضی بی صاته جنی وقت احباسندن بری « جانم
نیچون ایمپراطوره عرض حال ایتیمورسک؟ » دیمسیله اوده مع الحجاب ناپولیونک نزدینه
عزیمتله اوچ آیدن برو دوشدیگی حال سفالتی افاده ایتیش و مشارالیه « بوشنه
اوچ آی غیب ایتمشک بگا ایتیش اولدیغک ابولگی اونوتدمی ظن ایتدک؟ هایدی
شمدی گیت خزینه خاصه مدن اومقدار پارینی آل » دیوب ابراز اثر سماحت
گوسترمشدر .

حتی بر مدت صکره (پونته قولان) ممالک عثمانیه ایتدیگی سیاحت اثناسنده
حقنده رعایت لازمه اجرا سیچونده در سعادتده کی فرانسه ایلچیسنه امر مخصوص
گوندرمشدر .

غرائبدن اولمق اوزره شوئی قید ایدم که: بونجه صرّته قارشو (پونته قولان)
جنابلریده ۲۲ حزیران سنه ۱۸۱۵ تاریخنه مصادف اولان و ناپولیون ایچون بر
روز نکبت و بدبختی بولنان گونده کی اجتماعده ایمپراطورلغک عدم ابقاسی خصوصنده
اک ایلرو واران اولمش و بویله لکله (ابولگه کلک) قول مشهورینک صحتی اثبات
ایلشدر ...!

ناپولیون (مادام طالی بن Mme Tallien) نامنده بر قادیندن حسن قبول و حمایه

گوزەردەك آردەصرە مادامك سالونىدە اجتماع ايدىن قادين ارلك برچوق زيارتچىلار
مىيەندە بولور ايدى . بو قادين ايسە گرەك (بارا) وگرەك (فرەزون) زىدندە
ناپوليونك مظهر صحابت اولمىسە پك چوق ياردەم ايتىشدر .

ناپوليونك اصل اشەنارى (بارا) نك عموم قوماندانلىغى اشەنارى احتياج مەرم
اوزرىنە واقع اولان تەكلىفە بىنا قوماندان معاونلىغى قبول ايتىمىلە باشلار .
مشارالە بو وظيفەنى مشكل گورەكلە برابر ، قرق بىك آوستريالىنك (استرازبورغ)
اوكىندە بولمىلرىنى واللى انگلىز كىمىسنىك برست Brest لىماننى تەيدى ايللرىنى تفكر
ووطنىك نە بىوك تەلىكەدە بولمىدىغى تامل ايدرك جواب موافقت ويرمىش وەر .
وطنپوروك تەلىكە زمانىدە حكومت متبوعەسىنە معاونتە مكلفىتى قاعدە اساسىيەسە
اتباعى بولمىكەدە گوسترمىشدر .

فى الحقيقە دها اوگون اقشام اوزرى ناپوليونك موفقىتى حصولە كىلكە ايرتسى گونى
فرىقلاك رتبەسە ترفع ايلش ونامى دىللردە طولاشوب هر كس كال تەكرىم ايلە ياد
ايتىمگە باشلامىشدر . ۲۰ تشرىن اولدە باش قوماندانلغە نصب ايدلدى . ارکان -
حربىيەسى رياستىدە (جنرال دووینیو Duvinéou) ياورلىگىندەدە (لوماركو Lemarois)
(ژونو Junot) (مارمونت Marmont) و (لوىى Louis) بولمىورلر ايدى . كىتابت
وظیفەسىنى عموجهسى موسيو (كىش Kesch) تە تخصیص ایلش ایدیسەدە مومى الیه
هنوز پارسە گىلامش اولمىغلە موقتاً (فن Fain) اسمىدە برىنى استخداام ایلشدر .
عجىبدركە بو (فن) ناپوليونك باش قونسولوسلىقىدە ايلك امرىنى سن قلو (Scloud)
سرايندە ضبط وتحریر ایلدیگى گى ، اون درتسە صگرە (فونتنبلو Fontainebleau)
دە ايمپراطور ناپوليونك صوگ امرلرىنى يازان ووداعنامەسىنى تەيىض ايدىن يەنە او .
اۆلمىشدر .

(مابعدى نسخة تاليەدە)

